

**ДОСВІД ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
ІНВАЛІДІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО –
МЕТОДИЧНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В МЕРЕЖІ
ЦЕНТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ**

Авраменко М. Л., Маліновська Н. М.

Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів

Індекс 07352, с. Лютіж, Київська область, Україна

e – mail: vcpri@ukr.net

Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів працюючи в принципово новій галузі знань і економіки набув чималого практичного і теоретичного досвіду з організації та науково-методичного забезпечення адаптованого для інвалідів навчального процесу. Протягом 2002-2007 років були відпрацьовані на практиці сучасні форми та методи професійного навчання інвалідів за робітничими професіями, його медичного та соціально-психологічного супроводу. З 2006 року започатковані та функціонують на базі Центру постійно діючі курси підвищення кваліфікації працівників галузі професійної реабілітації інвалідів України.

Накопичений Центром досвід з організаційної, навчальної, консультативно-інформаційної роботи дав змогу у 2006- 2007 роках створити ряд навчально-методичних і практичних видань. Головною метою створення такої навчально-методичної літератури є координації діяльності мережі установ професійної реабілітації на основі впровадження єдиних системних засад реабілітаційного процесу та єдиної технології професійної реабілітації інвалідів.

У 2006 році видано “Методичний посібник з організації професійного навчання за робітничими професіями та його соціально-психологічного супроводу в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів”. Подальша робота в цьому напрямку полягає у вдосконаленні діючої системи підвищення кваліфікації працівників галузі, зокрема запровадження в Центрі новітніх форм післядипломної освіти, у тому числі дистанційної; підготовка оновленої

навчальної програми курсів, розрахованої на 72 год. навчального часу; розширення контингенту слухачів курсів за рахунок реабілітологів, фахівців МСЕК.

У 2007 році підготовлено до друку та видано низку методичних рекомендацій за такими напрямками:

„Організація роботи Приймальної та Реабілітаційної комісії ВЦПРІ (з досвіду роботи)”;

„Організація професійного навчання, заходів з соціальної, психологічної реабілітації та медичного супроводу у ВЦПРІ (з досвіду роботи)”;

„Фізична реабілітація інвалідів в умовах центру професійної реабілітації”;

„Методика проведення профвідбору та формування навчальних груп інвалідів в умовах центрів професійної реабілітації”;

„Інформаційно-консультативна робота з інвалідами під час їх професійної реабілітації в контексті сприяння в пошуку зайнятості”;

„Організація лікувальної фізкультури в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів”.

Коло інформаційного забезпечення охоплює не тільки роботу по створенню наведеної навчально-методичної літератури. Починаючи з червня 2007 року Центром організовано проведення виїзного практичного семінару з актуальних проблем професійної реабілітації інвалідів для працівників галузі. З цією метою провідні фахівці Центру були відряджені в регіони для надання організаційної та методичної допомоги, розповсюдження позитивного досвіду роботи шляхом забезпечення регіональних реабілітаційних установ інформаційними матеріалами, методичними рекомендаціями, методичними та практичними посібниками, іншою науково-методичною літературою – 7 семінарів.

Працевлаштування випускників Центру є досить складною і актуальною проблемою. На заваді в пошуку роботи у інвалідів, крім фізичних бар'єрів, певні проблеми для їх професійної інтеграції створюються розбіжностями в законодавстві і неоднозначним ставленням суспільства до цієї категорії громадян.

Отже, у цьому контексті, актуальність створення нової вітчизняної літератури, яка освітлює стан проблеми зайнятості інвалідів на ринку праці та шляхи її розв'язання в Україні, не викликає сумніву.

У 2007 році виданий практичний посібник „Врегулювання проблемних питань працевлаштування та захисту прав інвалідів у сфері праці”. Він підготовлений і виданий за фінансової підтримки програми малих проектів MATRA CAR Посольства Королівства Нідерландів в Україні і є результатом спільної роботи Центру з Відкритим міжнародним університетом розвитку людини „Україна”.

Цей практичний посібник в першу чергу спрямований на інвалідів та їх громадські організації, а також для роботодавців, представників профспілок та широкого загалу фахівців соціальної сфери. Тут зроблено спробу якнайповніше відповісти на питання, які можуть у них виникнути.

Посібник знайомить читачів з міжнародним досвідом таких міжнародних організацій як ООН, МОП, Європейська Соціальна Хартія завдяки діяльності яких змінилося розуміння інвалідності. Одночасно розкривається роль України як активного члена міжнародних співтовариств, як наша держава здійснює приведення національного законодавства до положень міжнародних актів і бере на себе зобов'язання щодо їх виконання.

Автори посібника знайомлять читачів з конституційними гарантіями інвалідів, Кодексом законів про працю, спеціальними гарантіями захисту їх прав у сфері праці, нормативними актами, які встановлюють види і форми обмежень трудової діяльності інвалідів. Ця доволі складна інформація викладена у доступній формі діалогу, що допомагає людям з інвалідністю скористатися практичними порадами у вирішенні багатьох питань працевлаштування.

Основний акцент практичного посібника робиться на самому процесі зайнятості. Надана тут інформація розкриває основні завдання діяльності Державної служби зайнятості щодо працевлаштування інвалідів. Вперше розкривається проходження процедури отримання інвалідом статусу безробітного, його права і обов'язки після проходження реєстрації у службі

зайнятості, організації підприємницької діяльності безробітного за допомогою служби зайнятості.

Цікавим є матеріал, який розкриває коло прав та обов'язків роботодавців, їх відповідальність перед державою щодо забезпечення зайнятості інвалідів і надає у формі діалогу детальний інформаційний матеріал щодо основних питань працевлаштування інвалідів.

Окремий підрозділ посібника присвячений досвіду Центру щодо сприяння працевлаштуванню випускників за підсумками проведеного в 2007 році соціологічного опитування.

Подані у посібнику інформаційно-довідкові матеріали висвітлюють роботу державних органів влади, які забезпечують право на працю інвалідів (їх структуру, адреси, телефони), порядок особистого прийому громадян, порядок звернень та оскаржень, якщо порушуються конституційні права інвалідів.

За умовами проекту частина видання була розіслана на відгуки до ряду установ і організацій, які опікуються цією проблематикою – це Науково-дослідні інститути системи Мінпраці і НАН України, навчальні заклади, Національна Асамблея інвалідів України, Всеукраїнська організація інвалідів „ВОІ СОІУ”, обласні центри зайнятості. Отримані відгуки в більшості своїй підкреслюють актуальність видання, його широке практичне застосування не тільки для користувачів і для фахівців сфери працевлаштування інвалідів, а й для студентів і викладачів для використання в навчальному процесі в ході підготовки спеціалістів з соціальної роботи, юристів, менеджерів соціальної сфери.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. “Методичний посібник з організації професійного навчання за робітничими професіями та його соціально-психологічного супроводу в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів” (видавництво “Університет Україна”, 2006 рік, 111 стор.)
2. „Врегулювання проблемних питань працевлаштування та захисту прав інвалідів у сфері праці” – К: „Університет Україна”, Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів. 2007. -156 с.
3. „Організація роботи Приймальної та Реабілітаційної комісії ВЦПРІ (з досвіду роботи)” / К: ВЦРПІ, 2007. – 20 с.
4. „Організація професійного навчання, заходів з соціальної, психологічної реабілітації та медичного супроводу у ВЦПРІ (з досвіду роботи)”
5. „Фізична реабілітація інвалідів в умовах центру професійної реабілітації”/ К: ВЦРПІ, 2007. – 35 с.
6. „Методика проведення профвідбору та формування навчальних груп інвалідів в умовах центрів професійної реабілітації”/ К: ВЦРПІ, 2007. – 63 с.
7. „Інформаційно-консультативна робота з інвалідами під час їх професійної реабілітації в контексті сприяння в пошуку зайнятості”/ К: ВЦРПІ, 2007. – 38 с.
8. „Організація лікувальної фізкультури в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів”/ К: ВЦРПІ, 2007. – 20 с.

РЕЗЮМЕ. Стаття знакомит широкий круг сотрудников центров профессиональной реабилитации инвалидов с основными методическими, информационными и организационными разработками специалистов Всеукраинского центра профессиональной реабилитации инвалидов, которые были подготовлены на основе опыта проведенной работы.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инвалидность, профессиональная подготовка, реабилитация, методика, профессиональный отбор, учебные группы, информационно-консультативная работа, содействие, поиск работы, семинар.

РЕЗЮМЕ. Стаття знайомить широкий круг співробітників центрів професійної реабілітації інвалідів з основними методичними, інформаційними і організаційними розробками фахівців Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів, які були підготовлені на основі досвіду проведеної роботи.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інвалідність, професійна підготовка, реабілітація, методика, професійний відбір, учбові групи, інформаційно-консультативна робота, сприяння, пошук роботи, семінар.

RESUME. The article acquaints the wide circle of employees of centers of professional rehabilitation of invalids with basic methodical, informative and organizational developments of specialists of the AllUkrainian center of professional rehabilitation of invalids, which were to prepared on the basis of experience conducted.

KEYWORDS: disability, professional preparation, rehabilitation, method, professional selection, educational groups, information and consultation work, assistance, search of work, seminar.

**м.Київ,
вул. Хоріва, 1 Г,
Міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
редакцію збірника наукових праць
«Актуальні проблеми навчання та
виховання людей з особливими потребами»**

Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів просить опублікувати статтю авторів М.Л.Авраменка, Н.М.Маліновської "Досвід **Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів щодо забезпечення організаційно – методичного та інформаційного простору в мережі центрів професійної реабілітації інвалідів**" в одному із найближчих номерів збірника наукових праць «Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами».

Виконуючий обов'язки директора

Всеукраїнського центру
професійної реабілітації
інвалідів

М.Д.Козаков

«Затверджую»

Виконуючий обов'язки директора
Всеукраїнського центру
професійної реабілітації інвалідів
М.Д.Козаков

" _____ " _____ 2007 р.

Експертне заключення

Експертна комісія (керівник-експерт) Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів розглянув статтю авторів М.Л.Авраменка, Н.М.Маліновської **"Досвід Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів щодо забезпечення організаційно– методичного та інформаційного простору в мережі центрів професійної реабілітації інвалідів "**

Підтверджує, що в матеріалі не міститься даних, передбачених розділом 5 Положення 88 _____

_____ на публікацію матеріала не слід отримати дозвіл Міністерства, Відомства чи іншої організації

Заклучення :

Стаття **"Досвід Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів щодо забезпечення організаційно– методичного та інформаційного простору в мережі центрів професійної реабілітації інвалідів"** повідомлень, які забороняються публікувати у відкритому друці не містять та можуть бути опубліковані.

Керівник комісії:

Начальник відділу

з розробки та впровадження навчально –
методичних та науково - дослідницьких

програм

Н.М.Маліновська _____

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ:

Авраменко Микола Леонідович – кандидат медичних наук, Заслужений лікар України, директор Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів.

Адреса – індекс 07352, Київська область, с. Лютіж, Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів.

Контактний телефон: (04496) 40 – 0 – 11

E – mail: vcpri@ukr.net

Маліновська Наталія Миколаївна – начальник відділу з розробки та впровадження навчально – методичних і науково – дослідницьких програм Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів.

Адреса – індекс 07352, Київська область, с. Лютіж, Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів.

Контактний телефон: (04496) 40 – 0 – 11

E – mail: vcpri@ukr.net